

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Woningcorporaties en de WNT in 2022

Autoriteit woningcorporaties
Inspectie Leefomgeving en Transport

Woningcorporaties en de WNT in 2022

Datum 27-11-2023

Colofon

Uitgegeven door Inspectie Leefomgeving en Transport
Autoriteit woningcorporaties (Aw)

Postadres	Postbus 16191, 2500 BD Den Haag
Telefoon	088 489 00 00
Website	www.ilent.nl/autoriteitwoningcorporaties
Twitter/Instagram	@ILenT_Aw

Inhoudsopgave

Samenvatting	7
Inleiding	8
Inleiding	8
Verantwoording	8
Leeswijzer	10
Overschrijdingen in 2022	11
Bezoldiging	11
Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	11
Ontwikkeling sinds 2015	12
Aantal topfunctionarissen	12
Leidinggevende topfunctionarissen	12
Toezichthoudende topfunctionarissen	13

Samenvatting

Zo'n 1.900 toezichhoudende en leidinggevende topfunctionarissen bij woningcorporaties voldoen met hun bezoldiging in 2022 aan de Wet Normering Topinkomens (WNT). Ook de overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband, die 23 topfunctionarissen in 2022 kregen uitbetaald, voldoen aan de WNT. Dit is vastgesteld uit de analyse van WNT-gegevens die de corporaties digitaal aanleverden aan de Autoriteit woningcorporaties (Aw). De aangeleverde gegevens moeten hetzelfde zijn als de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2022.

Boven het WNT-maximum

Uit de analyse bleek dat 6 leidinggevende topfunctionarissen een bezoldiging kregen boven het [individueel toepasselijk WNT-maximum](#). Dat mag, als het gaat om 5 van deze leidinggevende topfunctionarissen. 2 topfunctionarissen maakten gebruik van overgangsrecht. 3 topfunctionarissen hadden een andere legale motivatie, zoals correctie op verlofdagen. Bij 1 topfunctionaris was er sprake van een onverschuldigde betaling, deze is inmiddels terugbetaald.

Bij toezichhoudende topfunctionarissen waren er geen functionarissen met een bezoldiging boven het individueel toepasselijk WNT-maximum.

Overgangsrecht afbouwen

Corporaties zijn in 2017 gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor vrijwel alle topfunctionarissen die ermee te maken hebben. In 2021 zijn resterende topfunctionarissen gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor alle topfunctionarissen. Het jaar waarin de verplichte afbouw begint, hangt af van het jaar waarin de norm is ingevoerd die hun bezoldiging raakt. Dat komt omdat de WNT na invoering in 2013 verschillende keren is aangescherpt. De afbouw van het salaris kan 3 tot 5 jaar duren. In 2023 kan niemand meer aanspraak maken op het overgangsrecht.

Daarnaast kwam uit de analyse naar voren dat het percentage leidinggevende topfunctionarissen dat de bezoldigingsnorm overschrijdt in 2022 verder afnam naar 0,6%. In 2015 was dit nog 44%.

Gemiddelde bezoldiging

Een leidinggevende topfunctionaris kreeg in 2022 € 160.695 aan gemiddelde bezoldiging voor een jaar dat zij fulltime topfunctionaris waren. Dat is 4% meer dan in 2021. De gemiddelde bezoldiging aan toezichhoudende topfunctionarissen steeg in 2022 ook en is € 14.226. Dat is 6% meer dan in 2021. Deze stijging komt voor een belangrijk deel door fusies die plaatsvonden tussen corporaties. Door de fusies stijgt het aandeel corporaties in bezoldigingsklassen met een hoger maximum. Een andere oorzaak is de normale stijging in de gemiddelde bezoldiging van de WNT-maxima.

Inleiding

Deze WNT-analyse geeft informatie over de bezoldiging en beëindigingsuitkeringen aan topfunctionarissen en niet-topfunctionarissen bij woningcorporaties in 2022. De analyse is gebaseerd op gegevens over 2022 die de corporaties digitaal aanleverden per 1 juli. De aangeleverde gegevens moeten overeen komen met de WNT-informatie in hun jaarrekening over 2022.

Deze WNT-analyse bevat niet:

- De bevindingen van de Aw als toezichthouder op de WNT.
- De analyse van controleverklaringen.

De bevindingen uit het toezichtproces, waaronder de analyse van controleverklaringen, worden verwerkt in de WNT-jaarrapportage die de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) jaarlijks in december aanbiedt aan de Tweede Kamer. In de WNT-jaarrapportage worden ook de door de accountant gemelde overtredingen ten aanzien van kalenderjaar 2022 opgenomen. De WNT-jaarrapportage geeft voor alle sectoren die te maken hebben de WNT een overzicht van geconstateerde overtredingen en handhavingsmaatregelen.

Verantwoording

Data

De informatie over 2022 in deze notitie is ontleend aan de data die de corporaties over de WNT aanleverden aan de Aw in de jaarlijkse digitale opvraag van de Verantwoordingsinformatie (dVi). Deze data moeten gelijk zijn aan de (verplichte) data uit de jaarrekening. De accountant ziet erop toe dat corporaties de data correct aanleveren in de dVi.

Ook dit jaar blijken gegevens af en toe niet of inconsistent te zijn ingevuld. Voor zover dit de uitkomsten in deze rapportage kan beïnvloeden, zijn ontbrekende en inconsistente gegevens gecontroleerd in de jaarrekening en gecorrigeerd in de analyse. Als de gegevens dan nog ontbreken, wordt dit in de tekst vermeld.

De gegevens over 2016 tot en met 2021 zijn ontleend aan de WNT-analyse van die jaren, die de Aw eerder uitbracht. De data over 2015 komen uit de laatste WNT-analyse 2015 die het ministerie van BZK opstelde.

Functionarissen

Op basis van de WNT zijn in 2022 de volgende categorieën (top)functionarissen te onderscheiden:

- a) De leidinggevende topfunctionarissen. Hiertoe horen:
 - Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking.
 - Zij die op grond van hun vorige functie als topfunctionaris nog maximaal 4 jaar topfunctionaris zijn. Zij blijven werken bij dezelfde instelling als waar ze eerder een topfunctie vervulden, maar in een andere functie.
 - Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking: de extern ingehuurde topfunctionarissen vanaf de 13^e kalendermaand qua functievervulling. Sinds 2016 geldt vanaf de 13^e maand waarin de functie wordt vervuld, de reguliere normering zoals die geldt voor leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking.
- b) Toezichthoudende topfunctionarissen:
Dit zijn de voorzitters en leden van de Raad van Commissarissen (RvC).
- c) Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 tot en met 12 van functievervulling:
Zij worden onderscheiden omdat voor hen sinds 2016 een aparte norm geldt.
- d) Topfunctionarissen die vallen onder de zogenoemde anticumulatiebepaling:

Deze bepaling uit de WNT geldt vanaf verslagjaar 2018.

In

de Verantwoordingsinformatie van de corporaties zijn geen topfunctionarissen vermeld die vallen onder de anticumulatiebepaling. De informatie over functionarissen die onder deze bepaling vallen ontbreekt, omdat de accountants hebben aangegeven de vereiste informatie niet te kunnen controleren. Dit is in overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022.

- e) Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder. In 2022 is de ondergrens verhoogd van € 1.700 naar € 1.800.
- f) Niet top- functionarissen:
Dit zijn functionarissen die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Voor 2022 zijn er geen functionarissen opgegeven met overschrijding van de maximale bezoldiging.

Ontwikkeling gemiddelde bezoldiging in de tijd

Bij het beeld over de ontwikkelingen in de tijd is het belangrijk dat gegevens door de tijd heen vergelijkbaar zijn. In verband hiermee omvat de analyse in hoofdstuk 2 minder topfunctionarissen dan hoofdstuk 1. De topfunctionarissen in hoofdstuk 1 zijn alle topfunctionarissen die vallen onder de 5 genoemde categorieën topfunctionarissen. De topfunctionarissen in hoofdstuk 3 zijn een selectie hieruit die begrensd is met de volgende 3 criteria:

- Ze zijn het hele jaar actief in de functie.
- Ze ontvangen meer dan € 1.800 aan bezoldiging (in 2021 € 1.700).
- Voor zover ze een leidinggevende topfunctie vervullen, is de omvang van hun functie groter dan 0,1 full time equivalent (fte).

Deze uitgangspunten zijn in het verleden geformuleerd door het ministerie van BZK, toen dit ministerie zelf nog de ontwikkeling rond de WNT in de tijd analyseerde. De criteria beogen te voorkomen dat uitkomsten al te gevoelig zijn voor extremen. Zoals topfunctionarissen die een zeer lage bezoldiging ontvangen (binnen grenzen van de fiscaal toegestane vrijwilligersvergoeding) of een topfunctie vervullen met een zeer kleine omvang.

De gemiddelde bezoldiging voor leidinggevende topfunctionarissen is het gemiddelde bij fulltime functievervulling. De berekening van dit gemiddelde verloopt stapsgewijs. Eerst is voor elke leidinggevende topfunctionaris die voldoet aan de hiervoor genoemde uitgangspunten, bepaald hoeveel bezoldiging deze functionaris ontvangt als deze werkt. Daarna is het gemiddelde berekend over alle leidinggevende topfunctionarissen in de analyse.

De gemiddelde bezoldiging voor toezichthoudende topfunctionarissen is direct berekend als het gemiddelde van de bezoldigingen die zijn ontvangen door topfunctionarissen die voldoen aan de eerder genoemde uitgangspunten. Er is dus geen omrekening geweest naar fulltime functievervulling. Een commissariaat is immers nooit een fulltime functie.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 'Overschrijdingen in 2022' geeft een beeld voor alle topfunctionarissen voor wie de corporaties informatie aanleverden over 2022. De mate waarin er sprake is van overschrijding van de normen voor bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband komt aan de orde, evenals de mate waarin er vorderingen lopen vanwege onverschuldigde betalingen. Motivaties worden eveneens toegelicht.

Hoofdstuk 2 'Ontwikkeling sinds 2015' geeft een beeld van de ontwikkeling in de gemiddelde bezoldiging en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband voor leidinggevende en toezichthoudende topfunctionarissen. Vanwege de vergelijkbaarheid in de tijd, is de analyse in dit hoofdstuk beperkt tot topfunctionarissen die voldoen aan de hiervoor beschreven criteria (zie p. 6: Ontwikkeling gemiddelde bezoldiging in de tijd).

1. Overschrijdingen in 2022

Bezoldiging

De bezoldiging van alle topfunctionarissen voldoet aan de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm (tabel 1). Uit de analyse bleek dat 6 leidinggevende topfunctionarissen een bezoldiging kregen boven het individueel toepasselijk WNT-maximum. Dat mag, als het gaat om 5 van deze leidinggevende topfunctionarissen. 2 topfunctionarissen maakten gebruik van overgangsrecht. 3 topfunctionarissen hadden een andere legale motivatie, zoals correctie op verlofdagen. Bij 1 topfunctionaris was er sprake van een onverschuldigde betaling, deze is inmiddels terugbetaald.

Bij toezichthoudende topfunctionarissen waren er geen functionarissen met een bezoldiging boven het individueel toepasselijk WNT-maximum.

Tabel 1: Aantal topfunctionarissen¹ met bezoldiging in 2022 en overschrijding van individueel toepasselijk WNT-maximum

	Leidinggevend	Extern ingehuurd (maand 1 tot en met 12)	Toezichthoudend
Totaal aantal	426	36	1.461
Aantal met terugvordering onverschuldigde betaling over 2022	1 ²	0	0
Aantal met overschrijding (individueel) toepasselijke bezoldigingsnorm	6	0	0
Motief voor overschrijding:			
• Overgangsrecht	2	0	0
• Correctie verlofdagen	3	0	0

¹ Inclusief 58 topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder. Onder hen 18 leidinggevend, 38 toezichthoudend en 1 extern ingehuurde functionaris.

² De overschrijding van € 829 is inmiddels terugbetaald.

Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband

In 2022 ontvingen 23 leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering (tabel 2). De beëindigingsuitkeringen voldeden alle aan de individueel toepasselijke WNT-norm (maximaal € 75.000 bij fulltime functievervulling in voorgaande 12 maanden).

Tabel 2: Aantal topfunctionarissen met beëindigingsuitkering in 2022¹

Topfunctionarissen	Leidinggevend	Extern ingehuurd	Toezichthoudend
Totaal	23	0	0
Aantal met overschrijding	0	0	0

2. Ontwikkeling sinds 2015

Aantal topfunctionarissen

In dit hoofdstuk over de ontwikkeling in de tijd, wordt gefocust op topfunctionarissen die voldoen aan een aantal specifieke uitgangspunten (ie p. 6: Ontwikkeling gemiddelde bezoldiging in de tijd). Hierdoor is de vergelijking tussen de jaren zinvol en worden uitkomsten niet te zeer beïnvloed door extremen. Door de uitgangspunten is het aantal topfunctionarissen hier lager dan in hoofdstuk 1. Tabel 3 brengt de verschillen in beeld.

Tabel 3: Aantal topfunctionarissen in de analyse van hoofdstuk 2 en 3 (2022)

	Leidinggevend	Toezichhoudend
Hoofdstuk 1 (alle topfunctionarissen)	426	1.461
Hoofdstuk 2 (selectie)	310	1.202

Leidinggevende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging

De gemiddelde bezoldiging bij fulltime functievervulling gedurende een heel jaar is in 2022 ongeveer € 6.500 hoger (4%) dan in 2021 (tabel 4). De belangrijkste oorzaken van stijging zijn de reguliere verhoging van de WNT-maxima met ongeveer 3,3% in 2021 en de fusies tussen corporaties. Er verdwenen in totaal 5, veelal kleinere corporaties. Hierdoor steeg het aandeel corporaties dat valt in een hogere bezoldigingsklasse met hoger bezoldigingsmaximum (zie bijlage). De bezoldigingsklasse waarin een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden dat zij bezit en beheert en van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie minimaal 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Tabel 4: Bezoldigingsinformatie leidinggevende topfunctionarissen, 2015 tot en met 2022

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal topfunctionarissen	310	318	341	324	360	400	425	472
Gemiddelde bezoldiging per jaar bij fulltime functievervulling	€ 160.695	€ 154.266	€ 147.590	€ 145.565	€ 143.538	€ 136.912	€132.696	€ 134.075

Overschrijding individueel toepasselijke bezoldigingsnorm

Het aantal en percentage topfunctionarissen met een overschrijding van de individueel toepasselijke bezoldigingsnorm is in 2022 verder gedaald. Dit komt mede door de uitstroom van leidinggevende topfunctionarissen, bijvoorbeeld vanwege pensioen of fusie. De gemiddelde overschrijding daalde naar € 1.018 per leidinggevende topfunctionaris met een overschrijding.

Tabel 5: Leidinggevende topfunctionarissen met overschrijding bezoldigingsnorm

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal	2	5	37	66	107	146	175	208
Procentueel	0,6%	1,5%	11%	20%	30%	37%	41%	44%
Gemiddelde overschrijding	€ 1.018	€ 6.131	€ 6.424	€ 14.325	€ 21.627	€ 26.886	€ 27.714	€ 27.377

In 2021 zijn resterende topfunctionarissen gestart met de afbouw van het overgangsrecht voor alle topfunctionarissen. Deze resterende topfunctionarissen vallen onder de volgende categorieën:

- Bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2013.
- Bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2014.
- Bezoldigingsafspraken gemaakt vóór 1 januari 2015.

Meer informatie daarover vindt u op de [webpagina Overgangsrecht woningcorporaties van Topinkomens.nl](http://webpagina.Overgangsrecht.woningcorporaties.van.Topinkomens.nl).

Het jaar waarin corporaties starten met de afbouw hangt af van het moment waarop de sectorale maxima zijn ingevoerd. De WNT is na invoering in 2013 namelijk verschillende malen aangescherpt. Bij invoering van een (lagere) norm geldt het overgangsrecht met honorering van bestaande bezoldigingsafspraken gedurende 4 jaar. Afhankelijk van toepasselijke regelgeving duurt de afbouw daarna 3 tot 5 jaar. Vanaf 1 januari 2023 heeft niemand meer overgangsrecht.

Beëindigingsuitkering

In 2022 ontvingen 23 voormalige leidinggevende topfunctionarissen een beëindigingsuitkering. Zij ontvingen gemiddeld ongeveer € 44.240 per persoon.

Tabel 6: Beëindigingsuitkeringen aan leidinggevende topfunctionarissen

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal top-functionarissen	23	20	16	24	27	13	21	21
Gemiddelde beëdigings-uitkering	€ 44.240	€ 26.268	€ 46.942	€ 40.536	€ 30.692	€ 26.947	€ 50.313	€ 89.885
Aantal met overschrijding van de norm	0	0	0	0	0	0	3	5
Percentage boven de norm	0%	0%	0%	0%	0%	0%	14%	24%
Gemiddelde overschrijding van de norm	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 14.580	€ 161.721

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gemiddelde bezoldiging en overschrijdingen

Onder de toezichthoudende topfunctionarissen steeg de gemiddelde bezoldiging in 2022 naar € 14.226 op jaarbasis (tabel 7). Dat is 6% meer dan in 2021. Belangrijke redenen zijn ook hier de reguliere stijging in de bezoldigingsmaxima (ongeveer 3.3%) en de stijging van het aandeel corporaties met een hoger bezoldigingsmaximum onder invloed van de fusies. Er zijn geen overschrijdingen.

De gemiddelde bezoldiging van de toezichthoudende topfunctionarissen is lager dan zou mogen op grond van de WNT. De Beroepsregel honorering commissarissen van de Vereniging Toezichthouders Woningcorporaties (VTW) werkt dit in de hand. Deze regel die geldt voor alle VTW-leden, hanteert lagere bezoldigingsmaxima voor commissarissen dan de WNT. Alleen in de hoogste bezoldigingsklasse geeft de regel hetzelfde maximum als de WNT.

Tabel 7: Bezoldigingsinformatie toezichthoudende topfunctionarissen

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal in jaaranalyse	1.202	1.188	1.199	1.231	1.246	1.295	1.355	1.517
Gemiddelde bezoldiging	€ 14.226	€ 13.404	€ 12.623	€ 11.610	€ 11.174	€ 10.300	€ 9.674	€ 9.013
Aantal met overschrijding individueel toepasselijke norm	0	0	0	0	0	0	0	0

Beëindigingsuitkeringen

Geen van commissarissen ontving een beëindigingsuitkering in 2022. Toezichthoudende topfunctionarissen bij woningcorporaties vertrekken meestal zonder beëindigingsuitkering.

Bijlage: Corporaties, bezoldigingsklasse en -maximum

Op grond van de WNT en de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014 hangt de toepasselijke norm voor de bezoldiging van topfunctionarissen bij een corporatie af van de bezoldigingsklasse en het bijbehorende bezoldigingsmaximum. Er zijn 8 bezoldigingsklassen. In welke bezoldigingsklasse een corporatie valt, hangt af van het aantal verhuureenheden in bezit en beheer. En van het aantal inwoners in de grootste gemeente waar de corporatie tenminste 20% van haar verhuureenheden bezit of beheert.

Onderstaande tabel toont voor iedere bezoldigingsklasse de hoogte van het bezoldigingsmaximum in 2021 en 2022, en ook hoeveel corporaties in elke klasse vallen.

Tabel 8: Bezoldigingsklasse, bezoldigingsmaximum en corporaties, 2021 en 2022

Bezoldigings-klasse	2021			2022		
	Bezoldigings-maximum	Aantal corporaties	Percentage	Bezoldigingsmaximum	Aantal corporaties	Percentage
A	€ 98.000	15	5,32%	€ 101.000	14	5,05%
B	€ 111.000	29	10,28%	€ 115.000	27	9,75%
C	€ 123.000	20	7,09%	€ 127.000	19	6,86%
D	€ 132.000	14	4,96%	€ 136.000	13	4,69%
E	€ 153.000	55	19,50%	€ 158.000	55	19,86%
F	€ 175.000	71	25,18%	€ 181.000	70	25,27%
G	€ 197.000	41	14,54%	€ 203.000	43	15,52%
H	€ 209.000	37	13,12%	€ 216.000	36	13,00%
Totaal		282	100%		277	100%

Dit is een uitgave van de

Inspectie Leefomgeving en Transport

Postadres : Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Telefoon : 088 489 00 00

Website : www.ilent.nl

Twitter/Instagram : @inspectieLenT